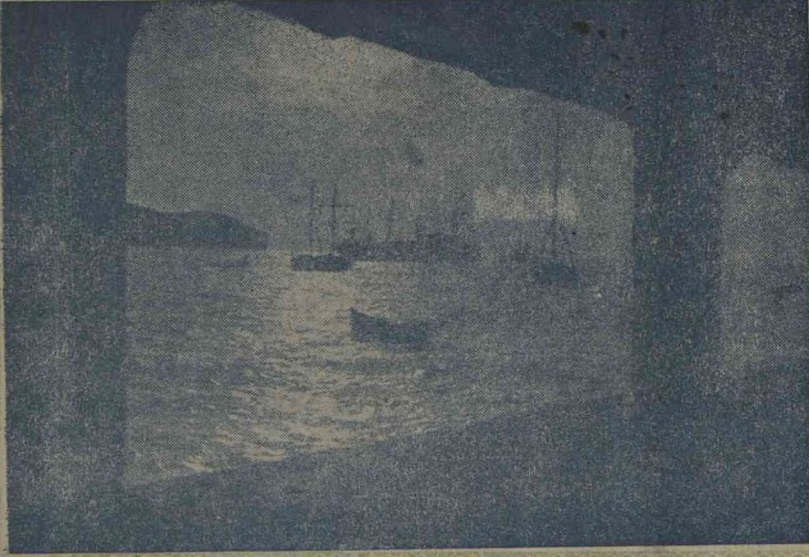

KARAEELMAS

Tasavvurdan da öte, ara bir an uzağı
Asırların yoluna iklim rüzgârile bas.
Aşını, fabrikası, kanındaki sicağı,
Bitmiyen gelişmeyle yaratır «Karaelmas!»

H. G.

F
İ
K
İ
R
K
Ü
L
T
Ü
R
S
A
N
A
T

Sayı: 42

20 - Şubat - 1949

Fiyatı 60 kş.

İÇİNDEKİLER

Halkevlerinin 17. inci yıldönümü	Karaelmas
İnkılâpçılığımız ve İnkılâp Psikolojisi	M. Turhan Tinay
Dönüş (şiir)	Yahya Kemal Beyatlı
Havza Sağlık işlerinden ilk yardımcıları	Dr. Op. Necati Duman
Vatan Marşı (şiir)	Hasan Fehmi Süerdem
Havza ve civar köylüsü üzerinde bir Etüt	M. Turhan Tinay
Tapulama ve Toprak Dağıtımı üzerinde düşünceler	E. Sabri Erman
Zonguldak Limanı	
Spor Marşı (şiir)	Hasan Fehmi Süerdem
Millî İrade	M. Turhan Tinay
Güreşçilerimize Destan	H. Fehmi Süerden
Halk Edebiyatı ve Karaca oğlan	Hüsamettin Toros
Senden (şiir)	H. Güntürkün
Yurda faydalı olabilmek için (Genç kalemler)	Esat Çelebi
Vatan İçin	Selâhaddin Candemir.
Ölmek	H. G.
Ayrılış (şiir)	H. Toros
Kervan (şiir)	Hulûsî Güntürkün
Hayat küçük olmayacak kadar kısadır	Andre Maurois
Muvaffakiyet	Beisse A. Stanley
Sihirli Keman	(Bütün Dünya'dan)
Sessiz gemi (şiir)	Yahya Kemal Beyatlı
Ummandan Bir Damlâ	(Yücel'den)
Sarıkoz Mermerleri	Ömer Bedrettin Uşaklı'dan

Kapak Kompozisyonu : Zonguldaktan bir manzara ve Üzülmüş İstihsal Bölgesinden bir görünüş

Okurlarımıza :

Karaelmas uzun zamandır intişar edememişti Halkevlerinin 17 inci dönüm yılı münasebetiyle tekrar faaliyete başlamış bulunmaktadır. Bize yardımlarını esirgemeyen hemşehrilerimizin devam edecek olan alâkalarıyla Karaelmas şimdilik 3 ayda bir intişar edecektir.

Kültür faaliyetinin bir mâkesi olan Karaelmas sütunları, memleket faaliyetleri konularına, aydınlara ve genç kalemlere her daim açıktır.

Bingöl Matbaası — Zonguldak

KARAEELMAS

Yazı İşleri Md.
İhsan Gürbüz

Sayı : 42

ZONGULDAK HALKEVİ KÜLTÜR DERGİSİ

20 Şubat 1949

Halkevlerinin 17. ci Yıldönümü

1932 yılı Şubat ayının 19 uncu pazar günü 14 teşkilât ile memleket hizmetine giren Halkevleri, Atatürk inkılâbının yarattığı kurumların en fayızlılarından biridir.

Milletin kendi öz ihtiyacına göre kurulan ve kültürel sahada ileri adımlar atmış ve atmakta bulunan bu teşekkül hepimizin evidir, yuvasıdır, enerji kaynağıdır.

Halkevleri bilindiği üzere spor gibi, gençlik gibi bir veya birkaç dava ile değil, bir milletin ana kaynakları olan bütün kültür hareketleriyle ilgilidir. Yani halkevleri bir küldür. Bunun içinde mündemiç olan feyiz membarları Millidir, sosyaldır.

Memleketimizde bugün 469 Halkevi mevcuttur. Ayrıca aynı üstün gaye ile kurulmuş olan ve 1940 yılından beri faaliyette bulunan Halk Odaları da Halkevlerinden daha tali çapta birer feyiz yuvasıdır. Geçen yıl 4261 e balığ olan Halk Odalarının bu yıl daha arttığı, bu 4261 e daha yenilerinin ilâve edildiği muhakkaktır.

Halkevleri her çeşit politikanın üstünde vatandaş nefine her an hizmete amade müesseselerdir. Geçen 7 inci büyük kurultayda Halkevlerinin Tünel kişilik vasfını taşıyan bir tesls haline kalbi istenmişti. Bu mevzu üzerinde yapılan çalışmalar bir hayli ilerlemiş bulunmaktadır.

Halkevlerinin sosyal alandaki faaliyetleri de bir şeref sembolüdür. Köye girmeği, muhtaçlara el uzatmağı, zengin kütüphanesile, kültür kurslarıyla, müzik çalışmaları ve sair gençlik faaliyetleriyle memlekette mühim bir boşluk dolduran bu müesseseler şüphe yokki her vatanevere açıktır.

Zonguldak ve Zonguldaklılar için müfit olduğuna inandığımız evimiz namına bütün vatandaşla Halkevleri bayramını kutlarız.

KARAEELMAS

5032877
1949, 42

Inkılâpçılığımız

VE

Inkılâp Psikolojisi

Atatürk inkilâbı, tarihte çoklarına raslanan ihtilaller müesüllü ekonomik, Mali veya zirai doktrinlerden tamamiyle ayrı olup Milli şuur, milli gâye ve ihtiyaca cevap olarak devletler tarihinde yer alır.

İnkilabımızı Milli İdeoloji ile hududlandırdıktan sonra bu günün arz ettiği inkılâpçılığımıza muhatar bir göz atmamız muafik olur. Şüphe yokturki, her inkılâp, tarih karşısında kendi mevcudiyetinin Konkret bir formunu ifade eder. Bu konkret form, inkilâbın, mânevî varlığın, ahlâkı ve hakikatıdır. Her inkılâp zaman ve mekâna göre sosyal bağlarla sikaflandır. Atatürk inkilâbı asırlardırki rasyonel ve radikal milli birlik düşüncesinin mahsulü olarak karşımızda durmaktadır.

İnkilabımızı bina ettiğimiz temellerden Cumhuriyet, hiç şüphe yok üzerinde izah istemeyecek üstün ve ileri demokrasi geleneklerinin en mamur varlığıdır. Cumhuriyet idaresinin ve onun ehil idarecilerinin tatbik ve takip ettikleri mustakar gidiş, açık ve dürüst siyaset memleketimizin bugün ileri milletler camiâsı arasında yer almasını sağlamıştır.

Genç Cumhuriyetimize Dünya devletleri arasında beslenen sempati ve itimat, 923 ten beridir devam edegelen sulh severliğin ve ikinci cihan harbi badiresinde seçtiği ve ta-

Yazan:

M. Turhan TİNAY

kip ettiği en meşru ve en dürüst yolun bir nişanesidir.

İnkılâp abidemizin milliyetçiliği teşkil eden diğer kaidesi dil, kültür, ve tarih beraberliğine, milli vahdetin milli şuurun bölünmezliğine, milletimizin mutlak hürriyeti esa sına dayanamaktadır.

Bir halk idaresi olan Cumhuriyet rejiminde, halkçılığın yani, halk severliğin en başta yer alması gayet tabiidir. Cemiyetin kurucusu olan kalk için çalışmak, halkın müemmen huzur ve refahını sağlamak, millet bütünlüğünü yaratan halkın isteğini her şeyden üstün tutmak, Cumhuri idarelerinin tabii vazifelerindendir.

Halk bir bütündür. Cemiyet de halktan değer. Halkı en mütemmeddin ve ileri yaşayışa sahip kılmak, onun idaresi olan Cumhuriyetin yegane amacıdır.

Milliyetçiliğimiz, halkta ikiliği, vatan konusunda, Milli beraberlik konusunda fikir ve gaye ayrılığını kabul etmez. aynı vatan evladı olan halkta ve milli seyirde, beraberliği kesirsiz olarak arar.

Balkan harbi, Birinci Cihan Harbi ve İstiklâl harbi gibi ardı ardına üç harp geçirilmiş, inkılâp ve ihtilal yapmış bir rejim için ilk çapta liberalizm şüphesizki hem imkânsız hem de para kıymetinin garantileştirilememesi bakımında tehlikelidir. Bu bakımdan genç cumhuriyetimizin iktisadi seyri devletçilik üzerine bina edilmiştir. Bu, milli ekonomiyi

bir bütün olarak geliştirmek, milli geliri ve gideri teminata almak, halkı istismardan kurtarmak gibi amaçları istihdaf etmektedir.

İktisadi düzende devletçiliğin, dünya ekonomisini sarsan İkinci Cihan Harbi yıllarında memleketimizde büyük faydası görülmüştür. Kuruluş itibarile kısmî liberalizme kaçan Balkanlar ve bilhassa bazı Avrupa Devletlerinde Harp yılları içinde görülen iktisadi enfilasyon, ekonomik sıkıntı çekmemize rağmen çok şükür memleketimizde görülmemiştir.

Devletçilik bahsinde Hükümet, fevkalade olaylara müteallik hususlardan gayrı, belli bağlı ticari şubelerimizi tamamiyle halka terk etmiş durumdadır.

Bu günkü Dünya düzeni karşısında, ekonomik durumumuzu daha garantili ve verimli bir veçhete sahip kılabilmek için, Hükümetin Devletçilik konusundan almakta olduğu tedbirlerin İktisat bünyemiz için daha verimli olacağı muhakkaktır.

Halk idaresinin en ileri vasfı olan Cumhuriyet, konusunda mütemmeddin ideale yarasır. Bir ileri görüşle dini, siyasetten ayırmış, onu vicdanla, her türlü müdahaleden masun olarak baş başa bırakmıştır. Din, daha ziyade ferdi bir ideal olduğundan layık-

lıği kabul eden hükümet, kanunların menetmediği ibaret ve âyinlerde halkı serbest bırakmıştır. Din Devlet otoritesine istinat ettirilerek mecburi bir seyre tabi tutturulursa irtica ile el ele vermiş olur.

İmparatorluğun yüzyıllardır devrede gelen geri ve din kavaidinin hudutladığı, taassubun ileri hamle yapmasına müsaade etmediği geri zihniyeti deviren kurtuluş şahikamız, ve inkilabımızın bize bahsettiği bu günkü durum şüphesiz meydandadır. Devrimcilik, muasır devletler seviyesine erişmemizi tacil etmiş, ilerleme alanında yüz yılları 25 yıla sığdırmış, ve bu 25 yıl içinde de her gün ve her fırsatta yeni gelişmeler kaydetmiş bir cemiyet olarak bir millet ve bir bütün olarak insanlığın takdir ve tahsinini kazanmamızı sağlamıştır.

İnkilabımız bize hak ve hürriyet mefhumunun enginliğini ve buna mazhar olmanın doyulmaz zevkini vermiş, Devletler arası temaslarımızda ve Kültür, sanat, tarih başarılarımızda katetmiş bulduğumuz ileri hamlenin verimli olduğu ve daha da çalışmak lazımgeldiği inancını vermiştir.

Kısaca: İnkılâpçılığımız, tarihi karşısında, insanlık hak ve hürriyetleri muvacehesinde muaffak olmuş bir eserin ta kendisidir.

D Ö N Ü Ş

Gelmekçün ikinci bir hayata
Bir gün dönüş olsa, ahiretten.
Her rûh açılıp da kâinata,
Keyfince, semada bulsam mesken.
Tâlih bana dönse nazikâne;
Bir yıldızı verse malikâne;
Bigâne kalır bu iltifata.
İstanbul'a dönmek isterim ben.

Binbir tepe yükselen Boğazdan
Baktıkça, vatan görüsüne, engin.
Her yıl, bir ömür boyunca, yazdan
Yelkenler açılsın ufka, hergün.
Lâkin, bu ikinci varlığımızda;
Son devrede, ihtiyarlığımızda;
Artık çekilince, söz ve sazdan
Ömrün, İçerenköyünde geçsin.

Yahya Kemal Beyatlı

Havza Sağlık İşlerinden

İlk Yardımcılar

— Yazan: Op. Dr. Necati DUMAN

Memleket Hastanesi Baş Hekimi —

Kömür Endüstrisi öyle bir iş sahasıdır ki; ağır sanayiın hiç birisine benzetilemez. Hele bizim havzamızın, başkalarından çok daha fazla hususiyetleri vardır. Daha ras-yonal çalışan garp memleketleri kömür havzalarında, kazaların mahiyeti bizimkiler-den çok daha başkadır. Bizde, ender olarak rastlanılan kazalar, onlarda daha seyrek, fakat ona mukabil daha zayıflatıcı ve daha öldürücü mahiyettedir.

Maden işçiliğini hiç bir sanatla kıyas-layamayacağımızı söylemiştik. Maden işçileri hakikaten bir sper harbi veya taarruzî bir harp yapan bir askere benzemez. Büyük bir atölyede, çok geniş de olsa, bir dam altında çalışan işçilere de benzemez. Ma-den işçisi, her biri bir galerinin dibinde ve bir birinden kilometrelerle derin toprak ve taş kitlelerinin ayırdığı uzak mesafelerde kendi alın yazılarına, bizzat kendilerinin sahip olduğu, ayrı bir yerde çalışırlar. Uğ-rayacakları kaza, belâları, yine kendileri, kendi bilgileri, cesaret ve soğuk kanlılıkla-riyle halletmek zorundadırlar. Dünyada he-nüz, hiç bir maden endüstrisine, galerilere kadar inmiş ve ihtimam elini oralara kadar uzatmış bir hekim teşkilâtı kurulmamıştır. Ve zaten bunada maddeten imkân yoktur. Halbuki; kazalarda ilk ihtimam kazalının mukadderatını tayinde en büyük bir şanstır. Kaze anında yapılacak ufuk, basit bir ted-bir sırasına göre, yaralının bir kol ve baca-ğını, onun sakat olmamasını, hatta ölümünü kolaylıkla önler. Peki bunu kim yapacak diye bir sual akla gelir. Şüphe yok ki;

bumu yine madenci yapacaktır.

1935 de gezmek fırsatını bulduğum (Ruhr) kömür havzasındaki müşahedelerim, pratik olması bakımından üzerinde çok durulmağa değer kılkıttır. Her işçi ekibin-de birer ilk yardım kutusu var. Bu madeni ve üstüvani kutu sırasına göre, bir opera-törü bile memnun edebilecek mahiyettedir. İçinde tentürdiyot, alkol oksijen gibi anti-septiklerden başka, bir kırık kol ve bacağa tatbik edilecek bükülüp açılabilen tel alet-ler, sargılar, pamuklar ve daha bir çok ilâçlar bulunmaktadır. Bu kutu ekipte, bun-ları kendilerine kullanmağa selâhiyet veren ve kısa bir kurstan geçen (ilk yardımcı)lar verilmiştir. Bu ilk yardımcıları, bu ödevlerin-den dolayı bir ücret veya yevmiyeye tâbi tutulan işçiler olmayıp, kısmen imtiyazlı, becerikli, kıdemli, karakterine itimat edilir işçilerden seçilenlerdir.

Bu konu, havzamızın belki 15 yıllık koşulan çok beğenilen fakat nedense bu güne kadar realize edilemeyen bir konusudur. Halbuki: kanaatimce çok kolay tahakkuk ettirilecek bir mevzudur. Artık işçimiz, sabit ve kıdemli vasıflı olmuştur. Her gün ibzal edilen Sosyal yardımlar, havza işçisi-ni, havzaya sağlam şekilde bağlamıştır. İşçilerin, sağiam bir sicili kurulmak yolun-dadır. Bir ordu kadar, düzgün bir disiplin içinde çalışan bu insan kütlesinde, her ayrı çalışan iş ekiplerine birer (ilk yardımcı) vermek ve bu işi organize etmek zamanı gelmiştir. Yapılacak iş bu ilk yardımcıların yetiştirilmesidir. Zannımca bu da zor bir iş

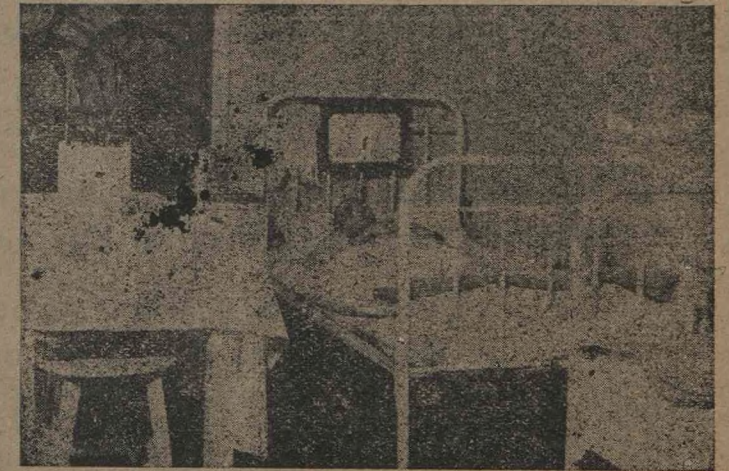
değildir. Bunun için epey ileri adımlar atılmış bulunmaktadır. (İlk yardımcıları ders kitabı) adlı çok instructif resimleri ihtiva eden güzel bir kitabın hazırlanmasında dikkatle çalıştık ve hazırlamış bulunduk. Bu kitap hemen basılmalıdır. Ve bu kitaptaki, ders programı dahilinde, işçilere de (ilk yardımcı olmağa kabiliyetli görülenlerine kurs verilmeğe başlanmıştır. Bu derse rağ-bet temin etmek üzere, bu kabil işçilerin yevmiyesi sipesiylize işçilere verilen yev-

miye gibi verilmeli ve bir miktar terfih edilmelidir.

Bu tavsiyelerim bir maden endüstrisi, sağlık işinde bir vecize gibi söz söylemek lâzım gelirse (havzada sağlık ihtimamı eli, alına kadar uzamalıdır) denilebilir. Esasen bu konu, bu gün için bir kanmnî vecibe halini almıştır. (İşçi sağlığını koruma) tüzü-ğü de bunun için çok kati hükümleri ihti-va etmektedir.

İşçi sağlığının koruyucusu Sağlık Teşkilâtı Hastanesi

Sağlık Teşkilâtı Hastanesinde bir işçi tedavide

Vatan Marşı

Türk Gençliğine İthaf

Yer yüzünde eşin yoktur ey Vatan!
Kahramanlar diyârisin kahraman
ATATÜRK'ün izindeyiz her zaman
İçimizde cuşup taşar aynı kan!..

Şanlı Vatan, sen her şeyden üstünsün,
Gönüllerde sarsılmaz bir bütünsün!..

Gaziantep, İnönü'ne eş mi var ?
Çanakkale, Dumlupınar nerde var ?
Sende ancak böyle binbir belde var,
Varlığındır en şerefli yâdiğâr!..

Şanlı Vatan, sen her şeyden üstünsün,
Gönüllerde sarsılmaz bir bütünsün!..

Sevgili Yurt, dünyalara bedelsin
Benzerin yok, her güzelden güzelsin!
Kalbimizde, sen biricik emelsin,
Millî birlik ülkümüze temelsin!..

Şanlı Vatan, sen her şeyden üstünsün,
Gönüllerde sarsılmaz bir bütünsün!..

Şehitlerle yoğrulmuştur bu toprak,
Fedâiler yuvasıdır her bucak!
Hür bağrında başım diktir, alnım ak,
Üstünde hep dalgalansın al Bayrak!..

Şanlı Vatan, sen her şeyden üstünsün,
Gönüllerde sarsılmaz bir bütünsün!..

Hasan Fehmi Süerdem

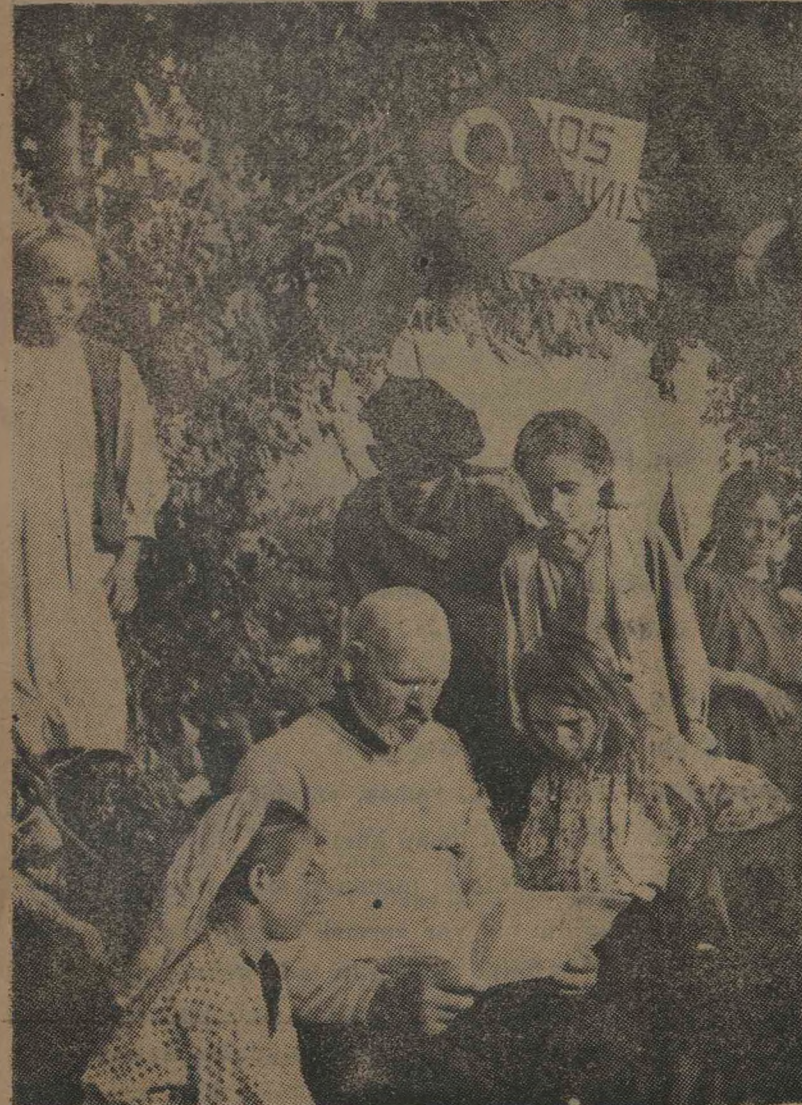
(D. H. Y. Genel Md. Yar.)

Köy Davamız:

Havza ve Civar Köylüsü Üzerinde Bir Etüt

Yazan :
M. Turhan Tınay

Millî nüfusun galip çoğunluğunu hiç kimseden da mahalli ekim şartlarına intibaka şüphe yokki köylümüz teşkil eder. mecbur olan köylümüzün toplu bir halde etüt Coğrafi bakımdan iklim arazi, ekonomik ba- etmek imkansızdır. Her çeşit ziraata elverişli

Havzada çalışan oğullarından gelen mektubu sevinçle tetkik eden bir köylü ailesi

toprağa sahip köylü ile, verimsiz, arızalı araziye sahip köylüyü, "köylü kategorisine dahil oldukları için," aynı mevzua almak, hakikatı görmemek olur. Köylü, toprağı itibariyle bağı bulunduğı muhite göre ayarlanır. Egenin zengin topraklarında, orta anadolunun verimli yaylalarında yaşayan köylü ile Zonguldak ve havalisi arasında hatta. havza ile aynı araziye malik şimal kıyılarımızdan Trabzon, Rize, Hopa gibi arızalı, verimsiz ve kıt arazi köylüleri arasında iş ve ekim kapasitesi bakımından çok derin ayrılıklar vardır. Verimli arzide köylü, köyüne bağlıdır. Tarla çalışmaları ona kâfidir. Dışarda çalışmak mecburîyetinden tamamiyle varestedir. Toprağı müsait olmayan köylü, köyü dışında yapacağı çalışma ile, aile geçim muvazenesini ayarlamak zorundadır. vakayı hakiki veçhesi olan bu yönden nazari itibara alırsak Zonguldak ve havalisi köylüsünün hakikaten müsait bir durumda bulunduklarını teslim etmek icabeder. Kömür çalışma sa-

hasına yakın bulunan köylü, toprak çalışmalarından edindiği hasılâtın bir yıllık iagesine ve zaruri masraflarına kâfi gelmiyen kömür ocaklarında çalışmasıyla bol bol tamamlamaktadır. Havza ve civar köylümüzün hakikaten lehlerinde olan en mühim nokta, geçim muvazenesi için çalışma sahası olarak köyünden uzaklara gitmemesi pek yakınında olan kömür ocaklarında çalışma imkânlarına sahip bulunmasıdır.

Havza köylüsü iş yerinde eğlenti halinde

Burada, geçim şartlarını ayarlamak için yurdun uzak bölgelerden Hopa, Rize, Trabzon gibi mahallerden gelen ve umumiyetle yıllarca aile yuvasından uzakta kalan vatandaşları göz önüne getirirsek çevremiz köylüsünün çok müsait durumunu daha iyi kavramış oluruz.

Civar köylümüzün geçim kapasitesini ayarlaması ve rasyonel bir çalışma metodu takip etmesi için bazı hususlar üzerinde durmak faydalı olur.

Bilindiği üzere kömür ocaklarında çalışan işçilerin refahları azami derecede sağlanmış durumdadır.

İşçilerin giyecekleri, yeme ve yatmaları, banyoları hatta tiyatro sinema gibi eğlencileri mahallen kömür işletmesi tarafından temin edilmektedir. Her işçi, yirmi dört saatte yalnız sekiz saat çalışmakta bakiye onaltı saati dilediği şekilde istirahatle geçirmektedir. Bütün ihtiyaçları işletme tarafından temin

edilen işçinin gündelik kazancı net olarak elinde kalmaktadır.

Giymek, yemek, yatmak, yıkanmak, eğlenmek gibi insan kazancının hemen hepsini çekip götürün mecburi masraflara burada mühim bir yer vermek vicdani olur. Gündelik haftalık aylık gibi belli gelire sahip ileri derecedeki memurlarımız dahi yukarıda saydığımız zaruri masrafları güç hal karşılamakta, küçük memur sınıfı ise hakiki bir zaruret içinde bulunmaktadır. İşçi geçinen bir

vatandaşın her gün muntazaman sıcak yemek yemesi, iş elbisesini çamaşırını fotinini alması banyosunu yapması, gecesini müsait ve havadar bir mahalde ve hakikaten temiz bir yatakta geçirmesi, muayyen zamanlarda ayağına kadar gelen tiyatro gibi eğlence kaynaklarından istifadelenmesi ve bütün

durumu kıyaslanamıyacak kadar müreffektir. Köylü çalışmaya gelirken iş bulabilirmiyim endişesinde değildir, Tam bir inanç ve itimianla baş vurduğu iş yerinden derhal işine başlamakta ve yevmiyesini almaktadır. Köylümüzün dikkat etmeleri gereken nokta ekim ve hasat zamanlarında ocak çalışma-

Havza köylüsü iş yerinde yemek tevziliinde

bunlara ilâveten de kazancının net olarak elinde kalması işçi refahının bulunduğuna kâfi bir delildir.

Civar köylümüzün lehlerinde olan ikinci mühim nokta da, her kırkbeş günde bir yani iş devresi hitamında köylerine gitmek ve tatil müddetleri olan kırkbeş gün bitiminde tekrar işlerine dönebilmeleridir. Bugün belli başlı vilayetlerimizde, yurdun muhtelif bölgelerinden gelip iş bulamamak yüzünden müşkül vaziyete düşen bazan belediye veya halkevleri yardım kollarının himayeleri ile köylerine dönen vatandaşlar karşısında işi her daim garantide olan havza köylüsünün

larını aksatmamak, ekim işlerini de münavebe ve yardımlaşma suretiyle görmektir. Yani toprak durumu icabı kıt ekime ve istisale sahip olan köylümüz toprak çalışmaları yüzünden ocaktan geliri olan yevmiyesinin aksamamasına azami dikkat etmelidir.

Yukarıdan beri şumülle vaki açıklamamız da gösteriyor havza ve civari köylümüzün diğer yurt parçalarından akın eden işçiler karşısında ki kazanç durumları ve imkanları hakikaten çok daha müsaittir.

Tekrar edelim civar köylümüz bu bakımdan cidden bahtiyardır.

Tapulama ve Toprak Dağıtımı üzerinde Düşündüklerim

Atalarımız mal canın yongasıdır demişler. Ben de malın bir yongası olan toprak köylümüzün canıdır diyeceğim. Nasıl demeyeyim. Köylümüz bir karış toprağı için canını verir, kanını akıtır.

İstatistikler bir çok öldürmelerin, yaralamaların, para ölçüsüne vurulduğu zaman fazla bir değer göstermeyen bir karış toprak yüzünden çıktığını gösterir. Köylümüze mahkeme eşiklerini aşıtıran davaların çoğu toprak üzerinedir. "Ademin," balçığına katılmış taprak onu ayakta tutmak, yaşatmak için de lüzumludur.

Bu kadar üzerine düştüğü, titredığı toprağını dün olduğu kadar bugün dahi köylümüze bağlayabilmiş, tasarruf emniyetini sağlayabilmiş değiliz. Kanunlarımız köylünün toprağına olan bağıni elyevm yukarısı tuğralı "senedi Hakani," ile ölçer. Mühür kimdeyse Süleyman odur. Aradan birçok yıl geçmiş, toprak elden ele dolaşmış bile olsa senet kimde ise tarla onundur. Araştırıldığı zaman görüleceği gibi yüzde doksan köylümüzün evi, damı, bağı, bahçesi yani bütün varlığı ya hiç tapusuzdur veya başkaları üzerine yazılıdır. Memurun savsamasından, kırtasiyecilikten, fazla külfet ve masrafdan bazen, gözü yılan köylü tarlasını tapu memuruna danışmadan satmağa alıştırmıştı. Kanunlarımız Devletten habersiz yapılmış böyle alım ve satımları, el değıştirmeleri hükümsüz sayar. Aradan kaç yıl geçerse geçsin, satanın oğlunun torunu çıkıp dolabın bir köşesinde bulduğu eski senedi göstererek büyük dedesinin tarlasını

Yazan:
E. Sabri Erman

geri alabilir. Bilhassa son zamanlarda arazi kıymetlerinin artması böyle geri alma dava larını çoğaltmıştır.

Köylümüzün öteden beri ekip biçtiği tarlası üzerinde tasarruf durumunu inceleyerek sahihsiz araziden açtığı tarla ile tapu memurunu karıştırmadan satın alınmış tapulu tarla için bir defaya mahsus olmak üzere hakiki zilyedi adına tapu vermek zamanı gelip çatmıştır. Bu yapıldığı takdirde yerli yerinde kalır, herkes hakkını ve hakkını bilir, toprağına sahip olur. Hele daha sonraki usulsüz satışların hiç bir şekilde tanınmayacağı hakkında köylü ikaz edilir, gözü açılırsa her şey yolunda yürür. Çalıştığı tarlaya olan ilgisi bir senetle teyit edilen köylünün, kendine, toprağına, yurduna olan bağlılığı, inancı, güveni artar, dolayısıyla verimi çoğalır.

Toprağıın tapusu kadar yüz ölçüsü de önemlidir. Toprak, sahibinin bütün maiyetini sağlamalı, vergi ödemek, tuz parası çıkartmak için geçici ve kısa bir müddete inhisar etse bile gurbete düşmesini önleyecek büyüklükte olmalıdır. Her yıl bir miktarını pazara sürececek derecede fazla mahsul vermeğe yeter büyüklükte bulunması bittabi en fazla temenniye şayan bir haldir. Binaenaleyh, toprağıın bölünebileceği en son had tayin ve tesbit edilmeli, satmak, bağışlamak, miras bırakmak vesaire gibi kanuni veya akdi sebeplerle parçalanarak bu haddin altına düşmesine meydan verilmemelidir.

Türk yurdunun her tarafında toprak aynı verimde, aynı kabiliyette değildir. İk-

lim şartlarında da büyük değışiklik görülür. Bazı bölgeler ziraate, bazıları meyveciliğe diğer bazıları da hayvan üretmeye daha elverişlidir. Her bir bölge de kendi içinde ziraatın, meyveciliğin ve üretilecek hayvanların cins ve nevilerine göre ikinci bir tak-sime tabi tutulabilir. Asrımızda pek ileri görülmüş iş bölümünü yurd çapında uygulayarak havvancılık, meyvecilik, tarım ve hatta bunların en elverişli çeşitleri ayrı ayrı ele alınıp her biri için en elverişli sahaları ayırmak daha bol, daha iyi, daha ucuz randuman için hatıra gelebilen en güzel çarelerden biri değil midir? Konyanın hayvanını ve hayvanla ilgili diğer ihtiyaçlarını bunun buğdayını yiyen, arpasını harca-yan Erzurumun yayla çocuğı pek ala temin edebilir. Konyanın buğdayından, Erzurumun hayvan ürünlerinden faydalanan büyük şehrin sanatkâr ve fabrikatörü de şükran borcunu onların geyim kuşam gibi ihtiyaçlarını gidermekle ödeyebilir. Binaenaleyh toprak dağıtımında ve bir elde toplanmasında bütün bu saydıklarımızın göz önünde bulundurulması lâzım geldiği kanaatindeyiz.

Arazi kanunnamesi, tapu nizamnameleri ve hattâ Medeni kanun, toprağıın başlarına satarken köylünün yüzde seksenini memur huzuruna getiremedi. Onlar bildiklerini okudular, işin kolayına saptılar. Paraya ihtiyaç duydukça tarlanın kıyından, kenarından koparak parça parça satmaktan çekinmediler. Ölenin çocuklarında miras kalan tarlayı birer çarıklık gön haline gelinceye kadar araların-

da bölüşmeğe devam ettiler Yurdun bir çok yerlerinde olduğu gibi Zonguldak bölgesinde de bu gün bir çok arazi, tarla denilme-yecek, içinde sapan dönmiyecek derecede küçültülmüş, soysuzlaştırılmıştır. Yüz yılların koyduğu bir itiyadı, alışkanlığı zorla, ceza tehdidiyle önlemeğe imkân yoktur. Binaenaleyh, toprağıın bu derece soysuzlaştırılmaması için başka careye baş vurulması lazımdır. Biz alınacak tedbirler arasında miras hükümlerinde değışiklik yapılması, belirli bir hadde kadar toprağı mirasçılardan yalnız birine bırakarak diğerlerinin miras haklarını sair suretle temin etmeği faydalı buluyoruz,

Bazen kendini öyle tatlı düşüncelere kaptırıyorumki, hakikat olması pek güç bile görölse hayali en büyük saadetie duymama kafi geliyor. Köylünün küçükü büyüklü, şekilli şekilsiz, uzak yakın bütün tarlaları üzerinde bir sünger geçirmek... sorada topunu birden ele alıp muntazam parsellere bölerek yine oatar arasında parlaştırmak. o zaman köylü köy altındaki bir evlek tarlasını sürdükden sonra iki saat ötedeki toprağıın hazırlamak için çiftini çubuğunu omuzlamak zorunda kalmayacak. köyün yakın uzak muhtelif semtindeki el ayası kadar tarladan aldığı mahsulü bir arada harmanlayabilmek için günlerce araba sürmek, hayvan koşma, ır-gathık etmekden kurtulacak..

Köylü toprağı, devlet her ikisine dayanık. Böyle esas davayı hedef tutan, acil bir ihtiyaç karşılayacak tapulama konununun her yönden mükemmel bir şekilde ve bir an evvel yürürlüğe geçirilmesini beklemekteyiz.

ZONGULDAK LİMANI

Karadeniz, Cenup sahilinde diğer sahillerine nazaran daha büyük fırtınalar yaptığı, bu sahili daha kalın denizlerle döğdüğü halde tabiat bu sahilde gemicilere yardım etmemiş ve bu yardım Ereğli, Sinop, Vona, Polathane gibi ancak pek mahdut rüzgârları kısmen kapalı olan koycuklara inhisar etmiştir. Yedi asırdan beri bu toprakları elinde tutmuş olan Osman oğulları Marmara denizi gibi hem tabiye ve hemde Tüccarı olarak bünyesinde bir çok küçük limanlar mevcut olan büyük bir limana sahip oldukları için Karadeniz liman inşasını ihmal etmişlerdir. O zamanlar bu denizdeki ticaret diğer denizlere nazaran daha az kârlı olması bu ihmali kuvvetlendirmiştir.

Zonguldak'da Uzun Mehmed'in kömürü bulması ve her geçen günün kömürün ehemmiyetini artırması bu bir kaç kulübeden ibaret olan köyçeği büyütmeye başlamış ve buradan çıkarılan kömürün yüklenmesi için bir liman ihtiyacı da yukarıdakilere muvazi olarak artmıştır.

Osmanlı devletinin Yabancılar imtiyazlar vermek hastalığına ozamanki tabiri ile Havzai Fahmiye'de kurban olmuştur. Bu suretle Zonguldak'a giren bir Fransız şirketi 1897 tarihinde bugünkü mevcut dalga kıranı yaptırmış 1930 senesindeki büyük fırtına ile açılan gediğin ve husule gelen diğer mühim hasarların tamiri ile bazı tadilat için sarfedilen mühim bir paraya rağmen şirket bu dalga kıran sayesinde deniz yolu ile sevkettiği kömürden azim faideler sağlamıştır. Bu istismarı Cumhuriyet Kuruluncaya kadar devam edegelmiştir. Cumhuriyetin ilânından sonra Havzanın devletleştirilmesi ne kadar geçen müddet zarfında bu dalga kırandan bazı Türk teşebbüsleri de faydalanmış isede kayba değer malî bir kıymeti yoktur.

Kömür ocaklarının devletleştirilmesini müteakip işin başına geçen şimdiki Genel Müdür

Sayın İhsan Sayak mesleklerinin hakiki aşığı olan arkadaşlarını etrafına toplayarak büyük ve memleket için çok mühim bir mücadeleye girişti. Bu mücadeleyi iki safhaya ayırabiliriz: Birincisi Hususî şirketler elinde matlup itina ile çalıştırılmamış olan ocakları islah etmek ve zamanın icabına uygun olarak makineleştirecek istihsalı artırmak.

İkincisi bu sayede artacak istihsalın kara yolu ile olduğu kadar deniz yolu ile de sevk edilmesi için lâzım olan yükleme limanını yapmak Bütün medeniyet âlemini geri bırakan İkinci cihan harbi modencilerinde mücadelesini güçleştirdi ve firenledi. Her iki safhanın en iyi bir şekilde tahakkuku için gayet dikket ve titizlikle yapılmış bir program üzerinde harekete geçildi ve tesadüf edilen bir çok müşküleri yılmadan mücadele edilerek yenmeğe çalışılmaktadır. Birinci safha hem mevzuumuzun dışında ve hemde benim ihtisasım dışında olduğu için onun üzerinde durmayacağım. Yalnız okuyuculara o safhanın da memleketin ihtiyacına en uygun surette neticelenmek için büyük bir hız ve kuvvetle çalışıldığını ve filen işin başlamasının çok yakın olduğunu okuyucularıma müjdeleyebilirim.

Zonguldak limanının bir yükleme limanı haline sokulması için Bayındırlık Bakanlığı limanlar dairesi reis muavini Sayın Profesör Rıza Berke'nin kıymetli yardımları ile E. K. İ. mühendisleri tarafından hazırlanmış olan avan projeye göre Türk, Türk İngiliz, Amerikan, İngiliz, Fransız, İtalyan, Hollanda ve danimarka firmalarına projeler yaptırılmış bu projeler alıkadar bakanlıklar mümessillerinden müteşekkil bir komisyon tarafından tetkik edildikten sonra bir Amerikan Mûşavir firmasına kritik ettirilmiştir.

Avan-Projemize nazaran muhtelif şekiller ve

esaslar üzerinde teklif ve fiyat vermiş olan bu firmaları müsavi şartlar içinde mukayese edebilmek için Mûşavir Amerikan firmasının verdiği esaslar çerçevesi dahilinde âlakadar vekâletlerin aynı mümessillerinden müteşekkil komisyon ile E. K. İ. Mümessilleri tarafından bir Fennî şartname ile bir mukavele taslağı tanzim edilerek Amerikan, İngiliz, Fransız, İtalyan, Hollanda ve Danimarka firmalarına gönderilerek bu esaslar dahilinde birer teklif ve fiyat verilmesi istenilmiştir.

Mûşavir Amerikan firması projeleri ve onların hesap ve tafsilatını tetkik ederken teklif

miş olup E. K. İ. mühendislerinden müteşekkil tâli bir komisyon teklifleri tetkik etmekte, Kasım ayının 2 inci haftasında Zonguldak'da toplanacak Vekâlet mümessilleri tarafından teşekkül eden komisyonun mesaisini kolaylaştırmak için icap eden mukayese tablolarını hazırlamaktadır.

Bu suretle inşasına başlanması çok yakın olan Zonguldak yükleme limanı 4 sene zarfında ikmal edilecek ve 10.000 tonluk bir Gemi veya 5 er bin tonluk iki gemiyi 16 çalışma saatlik bir günde yükleyebileceği gibi bir direk tahliye, bir muhtelif eşya ve Karabük malzemesi

Bugünkü Zonguldak Limanından Bir görünüş

göndermiş olan Türk ve Türk-İngiliz firmalarının bu işi yapacak fennî evsafı haiz olmadıklarına karar verdikleri için komisyon ikinci kat'ı teklifin bu iki firmaya gönderilmemesine karar vermiştir.

Beş yabancı firmadan istenilen teklifler gel-

yükleme rıhtımları ile modern bir limanda bulunması lâzım gelen makina ve âletlerle teçhiz edilmiş olacaktır.

Bu mutlu günü görebilmek için benim gibi dua eden ve sabırsızlananların adedi hiç de az değildir.

Spor Marşı

Türk Sporcularına ithaf

Göğsümüzde Bayrağın ayyıldızı ışıldar,
Alnımızda zaferin ışıkları parıldar!
Gönlümüzde spor aşkı hiç solmayan bir bahar,
Bahadırlık vasfımız Atalardan yâdigâ!.

Bize engel olamaz; yıldırımlar, boralar
Ruhumuzda. Yenilmez Atatürk'ün azmi var!.

At üstünde kıt'alar aşıp geçen, dolaşan,
Mucizeler yaratan, Arslan gibi savaştan
Ataların kanıdır, içimizde kaynaştan
Her sahada zaferdir, ülkümüze yaraştan!.

Bize engel olamaz; yıldırımlar, boralar
Ruhumuzda, Yenilmez Atatürk'ün azmi var!.

Sarsılmaz bir güvenle istikbâle koşarız,
Güçlükleri yenmekten zevk alırız, coşarız!
Dağ, taş, bayır, demeyiz, her mânîi aşarız
Tâ ezelden milletçe bağımsız, hür, yaşarız!.

Bize engel olamaz; yıldırımlar, boralar
Ruhumuzda, yenilmez Atatürk'ün azmi var!.

Hasan Fehmi Süerdem

(D. H. Y. Genel Md. Yar.)

Sporcularımız bir resmi geçit halinde

MİLLİ İRADE

Yazan :
M. Turhan Tınay

Siyasi teşekkülleri vücûda getiren içtimai taazzuvlardır. İçtimai taazzuvun yer bulması için başta gelen en büyük kuvvet de hiç şüphe yokki «fert» dir.

Mistik ihtiyacını ilk defa doğuran ve vaz ettiği iptidai sistemle cemiyet kurmak hasletini kolliyan Mitoloji ilk Sosyal birleşmeyi vucuda getirmekle bu günkü cemiyet mefhumunun müessisi olmuştur. Miliyetçilik akidelerinin soy, sop, kan ahlak gibi esas müeyyidelerle birleşmesinden husule gelen sosyal topluluk milli beraberliğin milli birliğin kendisidir.

Milli beraberliğin hiç bir politik iğvicaca âlet edilemeyeceğini, hiç bir egoizmaya binerek taşı olamayacağını, bütün bu ferdi görüşlerden ayrı bir hususiyet taşıması gerektiğini kabul etmek kati bir lüzumdur. Çünkü rejimde farikayı ele alırsak, siyasi bir rejimin kendi içtimai muhitinin mahsulü olması tabii bulunduğuna göre, idari esasların muhitte alınması, muhit ve halk ihtiyaçlarına cevap verir mahiyette olması, ancak dünya gidişatı ile de eşitlik güdülmesi o cemiyetin yarını bakımından çok ehemiyetlidir.

Cemiyet, tabiidirki Halk topluluğu mahsulüdür. bu topluluk da yukarıda işaret ettiğimiz milli tamamiyeti ihtiva eder. Bu bakımdan Milli iradeyi Milli tamamiyette aramak icap eder. Milli Beraberlik parçalanamayacağına, cüzlere de ayrılamayacağına göre Milli iradeyi Cemiyet içinde taksime tabi tutmak pek saadillik, hatta hafiflik olur.

Siyasi olsun idari veya sair memleket davaları için olsun, şurada burada görülen veya akdedilen toplantılarla milli iradeyi ölçüye vurmak, milli iradeyi bu toplantılarda aramak mahdut bir zümreye ihtiva eden toplu-

nanlar azınlığı yanında devede kulak kalır. Bu gibi mevzii nûma yışlarla milli iradeye tesahüp zihniyeti gütmek, politika bertaraf, idari istikrar bakımından, yarının memleket idaresi davaları bakımından pek istinatsız bir cephe almak olur. Bu gibi mahdut bir zümreye münhasır ferdi iddiayı, ferdi ve egoistlik haleti, derin hatta manalı bir tebessümle karşılanmamak imkansızdır.

Büyük çoğunluk, dolayısıyla milli irade milli tamamiyet ve milli şuuru temsil eder. bütün Demokrat memleketlerde siyasi cemiyetlerden birinin büyük çoğunluğa sahip ve diğerlerinin azınlıkta kalması tabii bir olaydır. Yine bütün Demokrasilerde iktidarı temsil eden Parti, hakiki olarak büyük çoğunluğa yani milli şuura ve milli iradeye sahip olan Partidir.

Politikada, Eflatunun «Mefkûrevî Hükûmet» diye anlattığı ve eski Alman ferdiyatçılarınin Devlet İdare İşleri «Staatskunst» yahut Devlet Zekâsı «Staatsklugheit» diye tarif ettikleri haleti, bugün biraz daha liberal olarak kabul etmek icabederse de dünyaya ictimail düzen vaz eden Hukuk İlmini de nazardan kaçırmamak icabeder. Çünkü «Hak» örtülü kaldığı müddetçe Demokrasi gelişmez, uzaklaşır, Yani Demokrasi, hakiki müşahhas bir Hukuk düzendir.

Şu halde Hukuki Düzen, Milli irade ve Milli şuuru; Milli tamamiyetin bölünmez temsali olan Büyük Millet Meclisinde çoğunluk bulamayarak ve muhtelif gösterilerle milli iradeyi temsile yeltenen ekalliyete veya azınlığa değil, hakiki ve galip çoğunluğu kucaklayan ve temsil eden tarafa teslim eder.

Güreşçilerimize Destan

Güreşçiler şan verdi, her biri bir gazanfer,
Kazandılar üste birinciden dört zafer!
(Wempler) Stadi, pek coşkun alışlarla inledi,
Altmış Millet saygıyla Türk marşını dinledi!.

Göğsümüzü kabartan Pehlivanlar var olsun,
Yüzümüzü ağartan kahramanlar var olsun!.

Selâmlandı al Bayrak, nan aldı Türk Milleti
Hatırlandı yeniden ecdâdının heybeti!
Olimpiyat tarihi eşsiz zafer kaydetti,
Destan oldu dillere, yine Türkün kuvveti!.

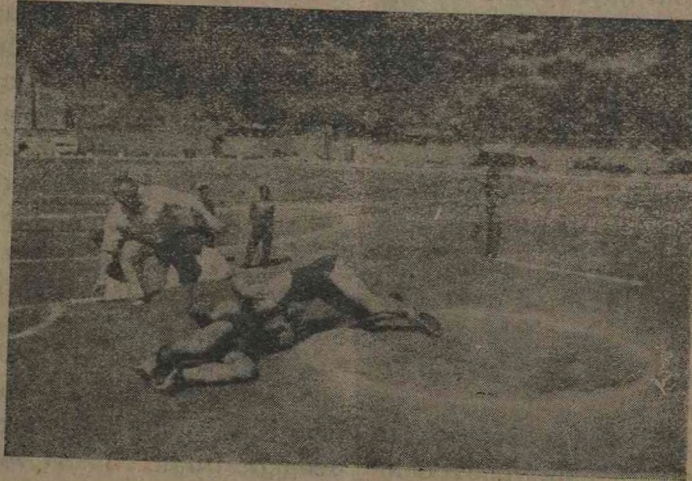
Göğsümüzü kabartan Pehlivanlar var olsun,
Yüzümüzü ağartan kahramanlar var olsun!.

Her birinde aynı kan, aynı asil heyecan,
Dostlarına vefakâr, düşmanlara bi-aman!..
Hayran oldu, Kahraman TÜRK'e bütün bir cihan,
Bu zaferle memleket övünecek her zaman!..

Göğsümüzü kabartan Pehlivanlar var olsun,
Yüzümüzü ağartan Kahramanlar var olsun!.

Hazan Fehmi Süerden

(D. H. Y. Genel Müdür Yar.)

Resimde iki güreşçi ile hakemler görünmektedir

Halk Edebiyatı

VE

Karaca Oğlan

Hüsamettin TOROS

Muhtelif devirlerde, halk arasında yetişmiş olan saz şairlerinin ve onların sade bir lisanla yazdığı manzumelerin, daimi bir ihmale uğradığı görülmektedir. Edebiyat tarihimize göz atılrsa bu ihmalin, Divan şairlerinin bu gibi saz şairlerini daima tezyif etmeleri ve onların samimi bir tahassüsle yazdığı basit ve sade eserlere lâyık olduğu kıymeti vermediklerinden ileri geldiği kolayca anlaşılır.

Son zamanlara gelinceye kadar, bu ihmal temadi etmiş ve halk edebiyatı hakkında tetkikatta bulunmak lüzum ve ihtiyacı duyulmamıştır.

Halbuki, edebiyat tarihinde bu günkü telâkkiye göre verdiğimiz mana ile, muayyen bir devri tetkik ve lisanın geçirdiği tekâmül safhalarını takip için, divân edebiyatının yanı başında, halkın hissine tercüman olan bu edebiyatı da ihmal etmemek zaruretiyiz.

XV. inci asırda yetişmiş olduğu tahmin edilen en eski saz şairimiz OZAN'dan sonra BAHSİ'yi tanıyoruz.

Bahşi'nin I inci Selim zamanındaki Mısır ve İran seferleri hakkında yazmış olduğu destandan anlaşıldığına göre, hayatı XVI inci asrın başına tesadüf eder. Bu sırada Kul Mehmet, Öksüz Dede, Kör Oğlu ve Kaygusuz gibi şairlerin eserleri bu gün de tezelik ve ahengini muhafaza etmektedir,

Bu şairlerin çoğu, bir çok ilmi ve dinî eserlerin muharriri olmakla beraber, aynı zamanda divân sahibidirler. Aruz vezni de muvaffakiyetle kullanırlar. Tarih, halk şairleri zümresin-

de mütalâa etmesi, vecd ve ilham ile söyledikleri şiirlerin bu yönden tetkik ve tahlil edilebilmesidir,

XVII inci asırda yazıldığı kat'i surette anlaşılan, Aşık Ömer, Gevheri, Kul Mustafa, Katibi gibi şairlerin manzumeleri meyanında Karaca Oğlanın da bazı manzumelerine tesadüf edilmektedir.

KARACA OĞLAN

Halk edebiyatımızın en kuvvetli bir mümesilli olan Karaca Oğlan'ın hayatı hakkında verilen malûmat pek noksandır.

Karaca Oğlanın, kendi muhitlerinde yetişmiş olduğunu iddia eden Kozan, Adana, Niğde, Maraş, Ermenak gibi bir çok Anadolu il ve ilceleri vardır.

Karaca Oğlan, doğduğu yeri şiirlerinde muhakkaksöylemiştir. fakat bir çok vilayetlerdeki halk bu büyük saz şairlerini kendi muhitleridne yetişmiş gibi göstermeyi şeref addettiklerinden menzumelerdeki memleket isimlerini değiştirmişler ve ortada hiç bir veçhile kabul edilmeyecek tezatlar hasıl olmuştur.

Meselâ:

- Kırşehir'de ben bir Rıdvan oğluyum
- Erzurum'dur benim ilim
- Binbuğadır benim ilim

gibi mısralar bunun en kuvvetli delilidir

Doğum hakkında da esaslı bir vesika bulunmamakla beraber manzumelerinin birinden şu mısraları alalım:

Binonbeşte beratçıgım yazıldı
Seksenbeşte belkemiğim bozuldu.
Bindoksanda mezarımın başında,

Şairin intihar ettiği rivayetleri de vardır. Menkıbeleri arasında "KARA KIZ," adlı birini sevdiği ve ölünceye kadar bu sevgisinin devam ettiği, fakat birbirlerine kavuşamadıkları, Kara Kız'ın ölümünden sonra Karaca Oğlan'ın intihar ettiği, Kara Kız'ın bir tepeye ve Karaca Oğlan'ın da onun karşısında bir tepeye gömüldükleri rivayetleri zamanımıza kadar gelmiştir. Bu tepeler Çakur Ovada imiş...

İşte bu birbirini tutmayan olaylar da gösteriyor ki, Karaca Oğlan, Anadolu halkı arasında menkıbevi bir şahsiyet olarak tanınmış, hakkında bir çok efsaneler teşekkül etmiş. Fakat, onun tarihi silması ortadan kaybolmamıştır.

Karaca Oğlan, tamamiyle maddi bir adamdır. Ve ancak maddi bir aşk'ı terennüm etmiştir. sevgilileriyle baş başa, diz dize bulunmak bazen de içki alemlerinde vakit geçirmek onun en çok hoşlandığı şeylerdendir.

Eserlerinde derin bir neş'e sezilen Karaca Oğlan'ın pek me'sut bir hayat süremediği bir çok manzumelerinde göze çarpar.

Karaca Oğlan, Güzelim, güzelliğin ve tabiatın gerçek aşığıdır. Dağlara, ovalara, yaylala-

ra, çiçeklere, kuşlara hayrandır. Gezdiği yerlere alt intibalarını şiirlerinde çok sade ve son derece tatlı bir üslupla terennüm etmiştir.

Halk zevkini kuvvetle temsil eden bu kıymetli şairin eserlerinde aruz vezniyle yazılmış parçalara kat'iyen tesadüf edilmez. Karaca Oğlan şiirlerini, 4+4=8 veya 6+5=11 hecesiyle vücuda getirmiştir.

Manzumelerinde ekseriya «kafiye» yerine «yarım kafiye» kullandığını görürüz. Şair lüzumsuz Arap ve Acem kelimelerinden sakınmıştır. O, çok meşhur bazı eenebi kelimeleri bile Türkçenin ahengine uygun gelecek şekilde kullanmıştır. Eserlerinde pek nadir olarak tesadüf edilen terkiplerden bile tasarruflar sağlamıştır. Meselâ: Cenneti-Alâ yerine Cennet âlâ demiştir.

Sadelik ve güzelliğin inkâr kabul etmez birer şaheseri olan manzumelerinde şair; Kuğu, Yeşil başlı ördek, Balaban, Turna ve bilhassa Cevlân mazmunlarını kullanmıştır. Onun, sevgililerini en ziyade "Suna,"ya benzettiği görülür. Kuvvetli teşbih ve samimiyetinin tatlı bir ifadesi olan şu manzumesini okuyalım:

Bana kara diyen dilber
Gözlerin kara değilmi
Gözünü sevdiren gelin
Kaşların kara değilmi
Güzel ben seni isterim
Seni koynumda beslerim
Yüzünü güzel göreyim
Zulûfün kara değilmi
Boyun uzun, belin ince
Yanakların olmuş konca
Salıverirsin kolunca
Biligin kara değilmi
Utanırım akar terim
Güzellikte yok benzerin
En sevgili makbul yerin
Saçların kara değilmi

Beni kara diye yeme
Mevlâ'm yaratmış hoş görme
Ala göze siyah sürme
Çekilir kara değilmi

Hind'den, Yemen'den çekilir.
İner Bağdad'a dökülür
Türlü taama ekilir
Biberde kara değilmi

Göllerde Kuğular olur
Göğüsü ak, kara benlidir
Mısır'da çok zengin vardır
Kölesi kara değilmi

Pınara konan Kuğu'nun
Kanadı beyaz çoğunun
Çöldeki arap beyinin
Çadırı kara değilmi

İller de konup göçerler
Lâle Sümbülü biçerler
Ağalar beyler içerler
Kahve de kara değilmi

Evlerinde sular akar
Güzelleri göze bakar
Hublar yanağına sokar
Sümhül de kara değilmi

"Karaca Oğlan," der inşallah
Görenler desin maşallah
Kara donludur Beytullah
Örtüsü kara değilmi

Maamafih, bazı şairlerinin tabii olarak "Mihrab,"a benzetmesi şüphesiz ki bu tesirin tesiri altında kalan Karaca Oğlan, klâsik edebiyattan gecme muayyen bazı mazmunları da kullanmamış değildir. Dişleri "İnci,"ye, dudakları "Bal," veya "Kiraz,"a kaşları "Yay," yahut laşmamıştı Meselâ:

Sevda sevda derler behey yarenler
Görmeyene bir acâyip hâl olur
Varıp bir kız on yaşına gelince
Açılmadık bir tomureuk gül olur

Onbirinde mah yüzüne bakılır
Onkide kızın kahrı çekilir
Onüçünde ak gül olur açılır
Ondördünde her bir yeri bal olur

Onbeşind sevda düş er başına
Onaltıda yadlar girer düşüne
Onyedide gezer kendi başına
Çok salınma Zülûflerin tel olur
Onsekizde gayet yüksekte uçar
Ondokuzunda gözlerinden kan saçar
Yirmisinde sevdiğinden vaz geçer
Son deminde bir kötüye kul olur
"Karaca Oğlan," der ki kaşları kara
Yüreğine urdun hangersiz yara
Çok varıp gidersen olmaz bir yere
Ya muhabbet kalkar ya bir hâl olur

Yukarıki manzumesi şairin görüş, telâkki ve hatta karakteri hakkında kısmende olsa bir fikir vermiyormu?

Görüyoruz ki o, sadelik ve zarafetin meşalesini daima elinde tutmuş ve halk tarzında şirleriyle güzelliğin zirvesine erişmiştir.

Karaca Oğlan, XVII'inci asrın sonlarında büyük bir şöhrət kazandı. Bu şöhreti duyan ve halkın Karaca Oğlan'a karşı derin afâkasını gören klâsik şair ve aşıklar onu kıskanıyor ve haksız olarak hicvediyorlardı. Aşık Ömer'in kahir tenkitleri ve Sümbülzade Vehbi'nin it-hamlarının yersizliği inkâr kabul etmez birer hakikettir. Saz şairlerine kat'iyen kıymet ver-

miyen divan şairlerinin onunla bu derece alâ-kalanmaları ve istihdasları Karaca Oğlan'ın halk arasında kazandığı şöhreti tebarüz bakımından da büyük bir ehemmiyeti halzdir.

Bu gün muhakkak olarak bildiğimiz şey, saz şairlerine, halk edebiyatımıza ölmez eserler bırakan Karaca Oğlan'ın musikimizde de ol-dukça geniş bir yer işgal ettiğidir. Zamanımıza kadar gelen Anadolu türkûleriyle ve son za-manlarda üstad Sadettin Kaynak'ın bestelediği on kadar eseriyle, edebiyatımızın şöğreti olan Karaca Oğlan, musiki aleminde de ebedileş-miştir.

SENDEN

Ne varsa hepsi senden, hayat senden gün senden
Havanın ılıklığı rüzgârın serinliği
Dağların yüksekliği, denizin derinliği
İçimdeki iştihak, hülyamda düğün senden
Gecelerime mehtap, günlerime güneşin
Ruhuma tatlı bir haz, fikirlerime eşsin
Ayrt ne? bilmiyoruz, diyelimki birleşsin
Bahtiyarlık saadet ümit gayret, ün, senden
Arzuyum, gözlerinde pırıltılarla yanan
Hasretim hafızanda geçmiş günleri anan
Yolcuyum dudğından abu hayatla kanan
Aşk namesiyle işli söylenen türkün senden.

H. Güntürkân

GENÇLERLE BAŞBAŞA

Yurda Yararlı Olabilmek için

Yazan: Esat ÇELEBİ
(Ticaret Lisesi 5. sınıf öğrencilerinden)

Yurda faydalı bir unsur yetiştirmek için herşeyden önce fazilet ve meziyet sahibi olup temiz bir ahlâk düsturu yaratmak lâzımdır. Karakteri yerinde olan bir kimsenin şüphesizki memlekete her yönden yardımı dokunur. İnsanlık meziyetlerinin her safhasına sahip olanlar; bugün cemiyet içerisinde en üstün mevki sahibidirler. Böyle şahıslar cemiyet hayatımızda manen zayıf kimseleri cemiyetin benimsediği bir tarzda yetiştirerek memlekete en büyük faydayı sağlamış olurlar. Bugün içrimizde mezi-yetsiz öyle zehirli kimseler vardırki, bunları memlekete ahlâk sahibi hayırlı bir vatandaş ye-tiştirmek için memleket her türlü çarelere baş-vurmaktadır. Bir memlekette ne kadar münavev-zümre mevcutsa o memleketin ne büyük ahlâk sahibi olduğunu belirtir. Parlak bir istikbal te-miz bir karakterin sembolüdür. İnsanlıkta her-şeyden önce karakter aranır.

Sevilen meziyet sahibi olduktan sonra yurda en büyük faydayı sağlayabilmek için geniş bir tahsile ihtiyaç vardır. Tahsil muhakkak devlet kadrosunda mevki sahibi olabilmek için idame ettirilemez. Tahsil hayatta insanı en besleyici bir gıda maddesidir. Hayatın her sahasında yü-zümüzü güldürür.

Tahsil hayatına atılmadan önce temin edilecek mesleğin intihab edilmesi lâzımdır. Meslek başlangıçtan seçilirse tahsil seneleri herhalde aksaklığa uğramaz. Memleket ve milletin saadet ve selâmetini düşünen bütün gençlerimiz mes-leğini ayrı ayrı intihab ederler. Bunları bazı-

"Yurda yararlı olmak için ne düşünüyorsunuz." Sorumuza genç kalemlerden gelen cevapları aynen dercediyotuz.

Sütunlarımızın kifayetsizliği hasabile neşredemediğimiz diğer cevapları müteakip nüshalarımız-da sunacağız.

ları hayatın yolsuz gidişine kapılarak yönleri-ni şaşırırlar. Bu şaşkınlık onlara hayatın bütün acılarını çekirir. İradesi sağlam olanlar en bü-yük acılara galebe çalarak nihayet arzularına erişirler. İstikbal; korkunç fırtınalı bir havada bütün hızıyla limanına demir atmaya çalışan bir gemiden ibarettir. Ya batır ya kurtulur. Kurtu-luş ümitleri daha fazladır. Kaptanın idaresinin yerinde olması lâzımdır.

Seçilen her meslek memlekete ayrı ayrı yön-lerden fayda temin eder. Bugün belli meslek-lerin memlekete hiç bir zararı mevcut değildir. Zararlı meslek memleketin temelini yıkar. Şu-nuda unutmamak lâzımdır ki, yurda faydalı ola-bilmemiz için temin edeceğimiz mesleğimize karşı bütün benliğimizle aşına olmamız lâzımdır. Mesleğimize karşı ne kadar güvenli davranırsak o mesleğin istikbalinin ne kadar parlak olup ce-miyet hayatımızda ne büyük inkılâplar yarata-ğına hiç şüphe yoktur.

Bugün iktisadi hayatımızda geçirdiğimiz buhranlar; memleketimizde iktisat mefhumunun tam manasiyle inkişaf etmemesinden, iktisadi ilerlemenin memlekette iyi bir zemin bulamama-sından, en büyük sebepte Dünya iktisat buh-ranının tesiri altında kalmasından zühur etmek-tedir. Yurtta koyu bir iktisat yaratmak memle-keti kısa bir devre içinde muasır devletler se-viyesine çıkarır. İyi bir iktisatçı olmak mesle-ğimizin çerçevesi içindedir. Yurda en büyük faydanın temin edilmesi için memlekette hakiki bir iktisat kaynağı yaratmak lâzımdır. Biz ma-

demki medeni milletlerle aynı seviyeye çıkabilmemiz için her türlü feragatlara katlanıp büyük azimlerle çalışıyoruz, medeni milletlere medeni olduğumuzu ispat için iktisadi hayatımızda ileri adımlarla ilerleyip iktisat merhalesini muasır devletlerle aynı seviyeye çıkarmak lazımdır. Yurtta en büyük faydayı sağlayabilmek için iktisadi kalkınmamızı memlekette tam

manasiyle canlandırmak lazımdır.

Yukarıdan beri izah ettiğim gibi yurda faydalı olabilmek mefhumunu muhayyilemizde canlanabilmek için herşeyden önce temiz bir ahlâk sahibi olmak, ondan sonra temin edilecek istikbalin memlekete tam manasiyle fayda yaratabilmesi için mesleğimize bütün benliğimizle sarılıp vazifesinaslığımızı ispat etmemiz lazımdır.

Ticaret Lisesi Talebeleri öğretmenlerini bir arada

VATAN İÇİN

Yazan : Selâhattin CANDEMİR

Çelikel Lisesi 5 A

Vatana faydalı olmayı nasıl düşünüyorsunuz?

İnsanların yegâne gayesi vatana faydalı bir eleman olarak yetişmektir. Ancak bu gaye ile yetişip hayatta görevlendirilmiş, kültür ve sanat sahibi gibi daha başka birçok bronşlarda çalışan sağlam vücutlu, ahlâklı ve karakterli insanlardan memleket fayda görür.

Bunda temel şart, görevine ciddiyetle ve değeri kadar ehemmiyet verip başarmaktır. İnsanın vazife icabı yapmakla mükellef olduğu bir işte okadar azim ve gayretle çalışmalı ki, bütün bunlardan herşeyden önce milli menfaati püçünerek onu şahsi menfaatları üstün tutma-

malıdır.

İnsan ruhundaki derinlik ancak bunlarla ölçülür. Dibi görünmeyen kuyulara atılan taş nasıl çıkardığı sesle onların derinliğini gösterirse, vazifede noksanlık yapmak elemi de bizim yüreklerimize düştüğü zaman çıkardığı sesle bize kendimizi ve insanlığımızın derecesini öğretmelidir.

Bence doğruluk mefhumunu hak ve hakikat etrafında toplamak kabiliyeti de insanı faydalı etmeğe kâfi gelmez. Bunun için bir birimizi acımak, birbimizin feryadını duyabilmek lazım.

(Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için çalışmalıyız.)

ÖLMEK

Elbette ömrümüz olacağına varır, sonunu düşünmiyelim.. Gel sevgilil. Günlerimizi anılamadan harcıyalım.. Onlar bize bunun için verildi..

Saatlarımızı raks içinde geçirelim; Onlar bize eğlence için ayrıldı.

Gel sevgilil! Dakikaları dudaklarımla sayalım: O anlar ihtiraslarımıza doğuştan kondu..

Çehremizi buruşturup, omuzlarımıza asılan şu ağırbaşlılık zincirlerini kıralım; Varsın bizi herkes başıboş bir deli bilsin..

Sonsuz hürriyetimizi istirdat edelim ve geçici hayatımızı sormayalım. Bir okyanusta iki yelken, geniş bir ovada iki tepe gibi bizden başkasını bilmiyelim.

Güneşi savrulan saçlarımızda saklıyalım, yıldızları gözlerimizin ısıt ısıt yanan hazzında uyutalım. Kulaklarımız gecenin sihirli ahengini gönlümüze fısıldasın.. Mehtabı al çiçekli nar ağaçlarının ufacak yaprakları arasından öpelim; Varsın nar ağacının dikenleri mehtabın gece rengini zedelesin.. Parçalanın, zedelendikçe, kırık kristal parçaları gibi in'ikâslar yaratan gümüş renklerin pırıltılarında eriyelim.

Şuurumuzu, kokular, renkler, duyuşlar, sesler, ışıklar dolu kitaplarımızın muazzam yaprakları arasında hapsederek kırlara çıkaralım. İrade denen şekilsiz gözü kör edelim..

Gel sevgilim! Arz olalım, hava olalım, savrulalım, dağılalım, parçalanalım.. Elbette ömrümüz olacağına varır. Sonunu düşünmiyelim.. Gel Sevgili..

AYRILIŞ

Önce sevgin söyledin ruhumu kıldın handan, Sonra birden küserek, dünyamı ettin zindan, Dilim varıp diyemem, «mahfı ettin beni hain», Sevgin halâ kalbimde, duyamam nefret ve kin..

Güü sende kokladım, şarabı içtim senden, Gönlüm her an bir hoştur, baş döndüren busenden, Güzel günler geçirttin, yaşattın tatlı anlar, Saadetim uludur, taşıyamaz kervanlar..

Budur, yalnız niyazım; uzaklaş ilimizden, Sesin bize gelmesin, şakrama dilimizden, Gözükme kalbimizdeki çırpınmalar düzelsin.. Unutamam ömrüm boyu, vefasız bir güzelsin.

Hüsameddin Tavas

KERVAN

Gidiyor menziline bu kervan yavaş, yavaş, Dingil gıcırtıları masafeler yutuyor.. "ATİ", elinde ümit bayrağını tutuyor; Düşüyor ufka hergün sarı-turuncu bir baş..

Sevinç ülkelerinde gözyaşı çaylarında Konaklıya, eylene yürüyoruz durmadan. "AKIL" dan bir dizginle, elimde kırbaç; Zaman; Vurl Kervan gitsin, yedi iklimin rüzgarında..

Bir tatlı sihr'inde, yalnızlık geceleri Yıldızlarla, mehtapla konuşup, fısıldasın. Yolcul Kervanı hazzdan, neş'eden, renkten aşır; İlerde çözülecek Ömrün bilmeceleri..

Uğradığın köylerde, camide aynı dua, Ebediyete varan şu yolculuğa dair.. Bu «SON» nasıl olacak? diye düşünme, zair; Birikmesin beyninde milyonlarca acaba?!

Yolculuk güzel şeydir, aldırma sür kervanı, Bağlar bahçelerden geç, dağlar tepelerden aş.. Bil, görünmez bir kuvvet, sana daima yoldaş; Korkmadan, çekinmeden yürüt, götür kervanı..

Dudaklarınla tatlı bir şarkıyı mırıldan Hayata, Anılmaya ve Aşka ait olsun. İçin hergün yeni bir şevkle, arzuya dolsun; Vurl Zaman kırbaçını ilerlesin bu kervan..

Hulâsi Güntürkân

"Hayat Küçük Olmayacak Kadar Kısadır,"

En sevdiğim cümle Disraeli tarafından söylenen yukarıki cümledir. Nice acı tecrübeler sırasında bana destek oldu. Umursamayıp unuttuğumuz ehemmiyetsiz şeyleri tasa ettiğimiz çok olur. Bazan, yardım etmiş olduğumuz bir adam nankör çıkar. Bazan, dört sandığımız bizi kötüler. Bazan hakkımız olan bir mükâfat bizden esirgenir. Bu hayal sukutları bizi öylesine sarar ki artık çalışamaz uyuyamaz oluruz. Halbuki saçma değil mi?

Yer yüzüne gelmişiz önümüzde ancak otuz kırk sene daha var; bizse tutmuş, yerine konmaşı imkânsız saatlarımızı, üzerinden bir yıl geçerse kendimizce de, herkesçe de unutulacak detelere tasalamakla ziyan ediyoruz. Yok yok, ömrümüzü zü sırf değerli olan işlerle duygulara, büyük fikirlerle, gerçek sevgilere, eseri yaşayacak teşebbüslere harcayalım. Çünkü hayat küçük olmayacak kadar kısadır.

Andre Maurais

(Yücel'den)

MUVAFFAKİYET

Kim iyi yaşadıysa, çok gülüp, fazla sevildiyse kim zeki insanların hürmet ve saygısını, faziletli kadınların itimadını, küçük çocukların sevgisini kazandıysa, kim yuvasını kurup vazifesini ikmâl ettiyse, yarattığı bir sanat eseriyle, mükemmel bir şiirle veya insanlara nümune olan bir ruh üstünlüğü ile kim Dünyayı bulduğundan daha iyi bir şekilde bırakabildiyse, kim toprağın bereketini küçümsemeyip tabiata şükranını izhar ettiyse, kim başkalarında en iyiyi arayıp, onlara kendinde olan en iyiyi verebildiyse, kimin hayatı insanlara ilham veriyorsa, kimin izleri ardından şükranla ilerliyorsak, O muvaffak olmuştur.

Beisse A. Stanley

(Bütün Dünya'dan)

SIHİRLİ KEMAN

Soguk bir neol günüydü. Thames nehri kenarında, ihtiyar, beli bükük bir kör, soguktan morarmış parmaklarıyla keman çalıyordu. Biraz öteden geçen, düzgün giyimli iki adam ihtiyarı tetkike koyuldular.

Adamlardan zayıfı, ihtiyarın paltosuna dokunarak, «kötü bir gün, dedi, kimse para vermeğe yanaşmıyor değil mi?»

İhtiyar, «Noel her şeye yeter evlât Fakat soguktan kimse pencerelerini açmayı akıl etmiyor.» diye cevap verdi. Adam heyecanlı bir sesle: «Pencereler açılınca kadar çalmaya devam et!» dedi. İhtiyar garip bir tevekkül içinde ellerini yukarı kaldırdı ve «İmkân olsa Tanrı'ya duyurmak isterim» dedi.

Zayıf adam birden kemani aldı ve «Ben çalsam ne dersin?» dedi. Belki ben pencereleri açtırabilirim.

Sonra eldivenlerini çıkardı ve sokağa dö-

nerek çalmağa başladı. Bu alelade keman birden yepyeni bir ruha bürünmüştü. Dilsiz, cansız notalar dile gelmiş, sokağı lirik nağmeler doldurmuştu.

O sırada bir pencere açıldı: ve yukarıdan atılan bir silingin tıkırtısı duyuldu. Arkadan bir daha. Bir daha.. Şahane müzik perde perde yayıldıkça, sokak boyunca sıralanan evlerin pencereleri bir bir açılıyor ve paralar ardarda yağıyordu.

Zayıf adam kemani elinden bıraktı ve «Bereketli bir gün!» dedi. Sonra ihtiyara dönerek ilâve etti: «Artık eve gidebilirsin. Ne istersen al. İstedığın gibi ye iç.»

Şaşkın bir halde kalan ihtiyar, ayrılmak üzere bulunan adamların arkasından sordu: «İsminiz, isminiz?»

Öteki cevap verdi; Paganini.

(Bütün Dünya'dan)

Sessiz Gemi

Artık demir almak günü gelmişse zamandan Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan. Hiç yolçusu yokmuş gibi sessizce alır yol. Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol. Rıhtımda kalanlar bu seyahatte elemli. Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli. Biçare gönüller, ne giden son gemidir bu, Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu. Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler, Bilmezki giden sevgililer dönmiyecekler. Birçok gidenin her biri memnunki yerinden, Bir çok seneler geçti, dönen yok seferinden.

Yahya Kemal Beyatlı

(Bütün Dünya'dan)

Ummandan Bir Damla

İçki yasağı zamanında idi. Atatürk bir iki yakın dostuyla bir tatil akşamı daha geçiriyor, her tiryaki gibi yarı gizli içiyordu. Uzaktan bahçeyi muhafız erleri bekliyor, birkaç polis ise daha ötede aşayışı temin için nöbet tutuyorlardı. Meclisin Marif vekiliğine yeni seçtiği bir zatın Ankaradan İstanbul'a hareketi sırasında veda etmek ve talimat almak için geldiğini haber verdiler. Biraz sonra o zat da masadaydı. Mustafa Kemal, yeni Maarif Vekilinin programını kafasında tasarlamış bulunduğunu ve kendisine aktarmaya hazır olduğunu hissedince, işi kısa kesmiş olmak için, şöyle dedi:

— Senin programını etrafı ile dinlemeden evvel ben kendi görüşüme göre ne istediğimi misalle antayın

Hizmet edenlerdene birin seslenerek:

— Şuradan bir polis çağırınız.

Polis, yarım münevverin en güzel örneği. Biraz okumuş, büyük şehir görmüş. Sezişlerine ve insiyaklarına aldırılmaz olmuş, onları belki unutmuş, yarım yamalak şehir bilgisi ile harekette.

Polis geldi. Selâm verdi ve bekledi. Mustafa Kemal ona dönüp önündeki kadehe yarı dolmuş içkiyi göstererek sordu:

— Bu nedir?

— Su olsa gerek efendim.

— Ne suyu? Su bu kadar küçük bardakla içilir mi? Nedir bu?

— Su efendim!

— Bak bakalım su mu imiş Kadehin öteki yarısını su ile doldurdu, bir beyaz bulanıklık peydah oldu onu göstererek:

— Bu ne imiş?

— Rakı efendim.

— Demin de farkettiler de yasak diye söyledin anlaşılan. İçmek yasak değil mi?

— Evet efendim, Men'i müskirat kanunu mucibince memnurdur.

— Peki ya ben içerse?

— Estağfurullah, içmezsiniz efendim.
— Ne estağfurullahı? Sûs için koymadık ya. Ya şimdi içerse?

— Estağfurullah, içmezsiniz efendim.
O sırada karanlık basmaya başladığı için elektrikler yandı. Atatürk birden ışığı göstererek sorguyu değiştirdi:

— Peki bu nedir?

— Elektrik efendim,

Peki, elektrik ne demek?

— Işık, elektrik, efendim.

— Buyurun, yerinize gidin. Yeni Maarif Vekiline dönerek:

— Şimdi siz muhafız erlerinden istediğiniz birini sesleyin.

Vekilin, tâ uzaktaki nöbet tutan neferlerden birini işaret ettiği görüldü, gidip onu çağırdılar, er gelip selâm verdi. Atatürk bu defa yeniden içki yarı doldurulmuş kadehi göstererek sordu:

— Bu nedir?

Er hiç tereddütsüz, bir Orta Anadolu şivesiyle, cevap verdi:

— Irakı, efendim!

— Peki, bunu içmek yasak değil mi?

— Yasah!

— Ya ben içerse?

— Sen içmiyeceksin de bizmi içeceğek, elbek içeceksin.

Mustafa Kemal, memnun, ışığı gösterip sordu:

— Bu nedir?

— Elektrik, paşam!

— Elektrik nedir yâni?

— Ne idi gübilinmez ettiğinden bellidir. (Kuvvetler eserleriyle ölçülür'ün bir başka ifadesi.)

Atatürk Vekile dönerek şöyle dedi

— İşte, ya Türk halkını bu emsalsiz sezişi ve iş duyusu ile bırakın, ya okutacaksınız yarı münevverliğin ötesine ulaştırın.

(Yücel'den)

Sarı Kız Mermerleri

Afrodite, aşk tahtını kurmuş yüksek başında,
Yakubun rüyasından sanki iz var taşında..
Şahikamda yaşamış efsane dünyaları,
Senden birer parçaymış kâinatın dağları..
Yalçın tepelerinde kartal saklı yuvalar,
Eteğinde Aşıl'den ses veren trovalar;
Binbir çiçek açarken ormanlarında yer yer,
Saçlarını tararmış körfezinde periler..
Bahar, meşalelerle sende alkışlanırmış,
Yapraklar solarken de başında ağlanırmış..
Venüs, şen sahilinde yatarmış kumsallara,
Her taşın bir taç gibi sunulmuş kırallara..
İlyad'ı çamlarının dibinde yazmış Homer,
Lesbosttan akşamları seyretmiş seni Bodler..
Barboros, göklerinde tanımış ülkerini,
Yeşil ormanlarında yapmış gemilerini..
Sarı kızın derdine çatlamış kayaların,
Taşında ve suyunda ağlıyor onun sesi,
Zümrüt tepelerinde türkmenlerin kâbesi..
Mağrur güzelliklerin ruhumda ve tenimde,
Senin yüksek başından dileğim var benimde
Bir şey istemiyorum, ne çiçek, ne de çimen..
Ne dağ çiçeklerinden, ne beyaz çam balından,
Ne gemiler yapılan o kızıl çam dalından..
Ne ceylân, ne de ince türkmen dilberlerinden..
Bir parça istiyorum meşhur mermerlerinden..
Ne üstüne destanlar, sevdalar yazmak için;
Ne şekilsiz derdime bir şekil kazmak için
Fıskıyeli havuzlar, heykeller kurmuyorum;
Mermerinden saraylar yapıp oturmuyorum,
Bir şelâle parçası, bir kevser ister, gibi,
Onu çürütmiyecek bir cevher ister gibi;
Bir parça istiyorum meşhur mermerlerinden..
Ne ceylân, ne de inne türkmen dilberlerinden;
Sarı kızın gözyaşı damlamış bir yerinden
Bir parça istiyorum meşhur mermerlerinden..
Toprağına gömdüğüm bir dağ sümbülü için,
Eteğine koyduğum bir küçük ölü için...

Ömer Bedrettin UŞAKLI

ALİŞAN, AHMET ve HALİT GÜNER

Socny Vacuum Oyl. Company Satıcılığı

FORD

KAMYON, OTOMOBİL VE YEDEKLERİ RESMİ BAVİLİĞİ

Hırdavat - Cam İnşaat Malzemesi

Her nevi boya ve malzemesi

Ticarethanesi ZONGULDAK

GÜRDAL MAĞAZASI'NDA

TAKSİTLE

En seçkik muhtelif marka ve tiplerde garantili Radyolar,

Tek ve on pilâk otomatik çalan muhtelif pikaplar ve portatif gramofonlar,

İngilizce, Fransızca, Almanca Lingua fon yabancı dil pilâk takımları

Muhtelif marka fotoğraf ve yazı makinaları,

Altun üzerine Elmaslı ve Pirlantalı çiçek iyneler şovalya yüzükler,

Muhtelif safi nikel ve nikâlalaj büyük karyolalar ve somya divanlar,

OSMAN ve RIFAT GÜRDAL - Atatürk caddesi No. 149 Telefon : 236

T.C. ZİRAAT BANKASI'nın

asıl maksat ve gayesi çiftçiyeye yardım etmektir. Halkımızın bankaya yapacağı tevdiat ne kadar çok olursa köylüye yapılacak çeşitli yardımlar da o nisbette fazla olacaktır.

Banka vadeli vadesiz her nevi tevdiat kabul etmekte ve en müsait şartlar eairesinde faiz vermektedir. Tevdiat sahiplerine her türlü kolaylık göstermeğe çalışır. Tevdiatlarından başka yerlerde alacakları paralardan aciyo almaz. Gönderecekleri havalelerden ucuz aciyo tarifesi tatbik eder. Vadesiz tasarruf ve kumbaralı hesap bakiyesi (50) lira olan tevdiat sahipleri arasında senede 4 defa kura çekilmekte ve aşağıda gösterildiği üzere ikramiye tevzi etmektedir. Çıkan ikramiyeleri bir sene içinde matlup bakiyesi 100 liradan aşağı düşmiyenlere % 10, 200 liradan aşağı düşmiyenlere % 15, 500 liradan aşağı düşmeyen ve daha fazla bakiyesi olanlara % 20 fazlasıyla öder.

İkramiyenin çekiliş tarihler : 16-Şubat, 10-Mayıs 26-Temmuz, 29-Aralıktır.

Çekilen kuralarda çıkacak ikramiyeler şunlardır

4	Adet	1500	Lira
4	"	500	"
4	"	250	"
40	"	100	"
120	"	50	"
240	"	20	"
400	"	10	"

EREĞLİ KÖMÜLERİ İŞLETMESİ

Sermayesi : 52.000.000 T.L.

Merkezi : **ZONGULDAK**

Memleketin bütün maden kömürü ihtiyacı
buradan temin olunur.

İSTİHSÂL DURUMU:

946 da : 3.831.101 Ton

947 de : 3.946.245 Ton

948 de : 4.022.818 Ton

TÜRKİYE İŞ BANKASI NİN

Tasarruf hesapları için hazırladığı 1949
ikramiye plâmında dört hususiyet:

- 1 — İkramiyelerin yıllık tutarı 300.000 lira.
- 2 — Bir yılda altı ikramiye çekilişi.
- 3 — 21 Nisan 1949 da yalnız çocuk hesapları arasında özel çekiliş.
- 4 — 1 Kasım 1949 da yalnız kız ve kadın hesapları arasında özel çekiliş.

5EV

5ARSA

ve çeşitli ikramiyeler!..